

BABA I NILSKI KONJ

Dimitrije nije mogao da prežali što je propustio da spava sa Milevom kada su se upoznali. Bilo je to pre tridesetak godina, u vreme kada su završavali studije. Mileva je godinu dana starija od njega, što nikada nije predstavljalo neku prepreku ili razliku među njima. Nikada do sada, bolje rečeno, ali ne i sada, kada je pomisao da ona ima već 54 godine, dok je on imao tek 53, stvarala u njemu neku nadmenost i činila ga nezainteresovanim za njene očigledne pokušaje da mu se približi. U stvari, Dimitrije je, kao i većina njegovih prijatelja, smatrao da je muškarac od 53 godine zapravo još mlad, dok je žena sa 54 godine neumitno stara. Da su se zajedno pogledali u ogledalo, video bi drugačiju sliku: on je bio taj koji je delovao kao iznureni, ostareli muškarac u šezdesetim godinama, dok je ona, sva zategnuta, izgledala kao zrela, očuvana žena u četrdesetim godinama.

„Šta to opšte znači 'očuvana'“, požalio se Dimitrije svojim drugarima sa kojima je svakog drugog petka išao na pivo, „ne sećam se da smo tu reč nekada koristili.“

„Mi nismo“, reče Rade, sa kojim se znao još od osnovne škole, „jer smo tada bili mladi i novi, neupotrebljavani, ali pomisli samo šta smo sve uradili sa svojim telima tokom poslednjih dvadeset godina: izgubili smo zube, oćelavili, pregrmeli silne operacije, dobili razne hronične boljke, a i ne diže nam se kao ranije.“

„Kako kome“, umeša se Srećko, „kako kome. Molim vas, samo bez generalizacija, nismo mi ovce koje su sve jednake. Ima među nama i pokoji ovan.“

„Baš si mi ti neki ovan“, reče mu Dimitrije. „Koliko znam, nisi bio ni sa jednom ženskom otkako si se razveo.“

„Šta h-hoćeš da k-kažeš?“, zamuca Srećko od uzbuđenja, „da ste v-vi to uspeali da u-uradite?“

Dimitrije pogleda svoje prijatelje. Srećko je bio u pravu: niko od njih, iako su svi bili razvedeni, nije imao nikakvu devojku ili prijateljicu ili bio u onome što nazivaju „otvorenom vezom“. Zar nisu sve veze „otvorene“? „Zatvorena“ veza je, bar prema njegovom shvatanju jezika, označavala vezu koja ne postoji. Ono što je zatvoreno, to ne postoji. Ipak, nije ništa rekao. S godinama koje su prolazile iz ruku su mu iskliznule mnoge stvari, a jezik je bio jedna od njih. Primećivao je to po broju reči koje nije razumevao, a koje su njegovi poznanici mirno koristili. I nisu bile u pitanje samo reči već njihovo celokupno ponašanje, uključujući gestove i izbor marke i tipa farmerki, što je nateralo Dimitrija da napokon shvati o čemu je reč: on je, naime, postao staromodan. Ne samo po izboru odeće, već po svemu ostalom, onako u kompletu, kao celovito ljudsko biće.

Taj uvid ga je potresao i to ne zbog staromodne odeće, jer je svako, ko se makar malo zainteresovao za modu, znao da se moda obnavlja u određenim vremenskim ciklusima i da treba biti samo malo strpljiv i, recimo, plisirane suknje ponovo će biti u modi. Ali, staro-

modno ljudsko biće? Šta je to značilo? I da li je i to moglo na neki način da se revitalizuje ili je od tog časa Dimitrije bio osuđen na neku drugu vrstu egzistencije?

Preveliki broj pitanja bez odgovora uvek je doprinosiio pojavi teških glavobolja i to se desilo i ovog puta. Bol je bio skoro nepodnošljiv, počinjao je negde iza čela i onda se spuštao, pomalo krivudavom putanjom, sve do jedne tačke na lobanji, odmah iza desnog uha. Lekovi protiv bolova samo su ga uspavljivali i iscrpljivali, i jedina nada za oporavak i iščezavanje bola nalazila se u nalaženju preciznih odgovora na sva pitanja koja su ga tako silovito saletala.

Razgovarao je sa prijateljima, prelistavao enciklopedije, čitao tekstove na Internetu, i posle nekog vremena došao do sledećih tumačenja: staromodan je onaj čovek koji ne prihvata zahteve novog vremena, koji nosi marku farmerki koje niko više ne kupuje, koji ima ime kakvo se više ne daje novorođenoj deci. Nikakva formalna zabrana nije postojala ni u jednoj od tih odrednica. Staromodnost nije bila administrativno dodeljivana, već je svako učestvovao u njoj onoliko koliko je hteo. Ili mogao. Ili, recimo, onoliko koliko je verovao. Uloga vere u svemu tome nije bila velika, ali nekada je važnije pokazati malu, ali postojanu veru nego obilje vere bez glave i repa. Uostalom, ko zna iz kojih razloga je Dimitrije sve to ponovo pričao sebi posle toliko godina. Možda je došao trenutak da sebi prizna nešto što je godinama čamilo u nekom skrovitom kutku njegovog uma?

Ali, šta je doista hteo? Da se bar neko od njegovih poznanika sažali nad njim ili da se sama Mileva sažali na njega i iznese sebe na trpezu i dopusti mu da utoli svoju glad? Setio se davne apsolutne zabave u kojoj je njegova žudnja prema njoj dospela do stanja drhtavice. Novo odelo, sašiveno za tu priliku pretilo je da ga uguši, a taj osećaj je rastao svaki put kada bi ugledao Milevu. Naime, i ona je bila odevena u novu haljinu, ali za razliku od njega, ona se u njoj predivno osećala. Naravno, nije u pitanju bila samo njena nova haljina već i činjenica da je uz nju neprekidno bio Nikola Vuković, glavni lomitelj ženskih srca na svim odsecima našeg fakulteta. Mileva očigledno nije uživala u njegovom prisustvu, ali isto tako nije pokušavala da skine njegovu ruku sa svojih ramena ili da ga upozori da joj ne dotiče vrhove dojki. Naime, svaki put kada bi on to uradio, njoj bi klecnula kolena i budila se sumnja da jednom neće samo pokleknuti, nego da će i pasti, a ona to nije – bar ne tada – uopšte želela.

Eto šta je pomislio Dimitrije kada su se Mileva i Nikola, slepljeni kao parčići polomljenog sapuna, zaustavili pred njim. Bio je uveren da je tada u Milevinim očima video poziv, molbu, uputstvo da nešto uradi i oslobodi je od očigledno pijanog Nikole. Ali, kada je doista pokušao to da uradi, prva se tome suprotstavila sama Mileva. Izgledalo je, pomislio je tada Dimitrije, kao da se u njoj nalaze dve osobe, besno suprotstavljene jedna drugoj, kao da je jedna sa izvora dobra, a druga iz dubina zla. Ta druga je očigledno dobijala bitku, jer je Mileva, kada je Dimitrije pokušao da je zaustavi i privuče na svoju stranu, zafrktala kao divlja mačka i poletela na njega sa isukanim noktima. Jedan od njih je čak dospeo do Dimitrijevog lica i ostavio duboku krvavu brazdu koja se protezala duž njegovog levog obraza. Dimitrije je ustuknuo da bi izbegao dalje udarce, i Mileva se, uz dodatno frktanje, udaljila zajedno sa Nikolom, koji je, iako je pijano mrmljao, nije ispuštao iz ruku. Dok su se udaljavali niz hodnik, ona prva Mileva ipak je u jednom času uspela da mu mahne ili se bar tako učinilo Dimitriju, već dobro zgnječenom pod pritiskom bola i jadikovanja nad

svojom sudbinom. „Zbogom, Milevo“, šapnuo je, uveren da je više nikada neće videti, a konačnost tog pozdrava gotovo da ga je navela na plač. I sigurno bi zaplakao da se tada nisu začuli udarci bubnjeva i jeka gitara, te neki glas koji je ponavljao: „Svi na ples! Svi na ples!“ I stvarno, sve do kraja apsolutne zabave Dimitrije nije prestao da pleše.

Sada je taj ples imao čisto simbolično značenje, što je, u stvari, odgovaralo Dimitriju koji je, kako su godine odmicala, postajao sve uvereniji da je ceo život samo jedan veliki simbol koji lebdi u vazduhu, blizu tavanice kupole slične onima koje je projektovao Bakminster Fuller. Kupola je, nema sumnje, predstavljala granicu života, meru do koje je Dimitrije smeo i mogao da tvrdi da je živ. Posle toga, za njega je počinjala smrt. Doduše, razmak između balona života i kupole smrti, bio je još uvek dovoljno velik i Dimitrije nije morao da strepi zbog svog slabog srca. Nije ono još bilo spremno da prestane da kuca. Ali, kada bi sada naišla Mileva i on prihvatio njen ljubavni izazov, šta bi na to reklo njegovo srce?

Nije, do sada, ništa reklo. A dok je Dimitrije pod iskošenom jutarnjom svetlošću pomno razgledao Milevino puno, zrelo i – zašto da ne kaže – pohotno telo, srce mu je prelo kao mačka, odnosno, kao mačor. I tada se setio da ga je Mileva tako nazvala dva-tri puta tokom noći. „Gde je moj mačor?“, upitala je veselim glasom kada mu je uvukla ruku u pantalone, a pred zorom, kada je Dimitrije mogao još samo da misli na spavanje, ona je brzo preletela rukama oko njegovih butina i, ne tako veselim glasom, rekla: „Mačor je otišao, ostalo je samo mače.“

Dimitrije se nagnuo da još jednom pogleda Milevino telo i jedva se odbranio od želje da ga dotakne, a ta želja je bila najjača upravo tamo gde su se zaobljenost i popunjenost najviše pokazivale. I tada je, tako nagnut, Dimitrije pomislio da bi trebalo više da žali što nije onda, pre mnogo godina, spavao sa Milevom. Ona je tada bila sitna, skoro neprijatno mršava, premda beskraino privlačna i, tako je to tada definisao, erotski izazovna. Neke izazove uspevamo odmah da rešimo, a sa nekima izlazimo na kraj tek mnogo godina kasnije, pomislio je Dimitrije. Njemu je bio potrebno sijaset godina da u sebi prevaziđe osećaj straha koji ga je gonio dalje od Mileve. Sada je znao da će o tome misliti kao o zaludno potrošenim godinama i najradije bi kaznio sebe nekom primerenom kaznom, recimo da napravi pedeset sklekova.

Bacio se na pod, ispružio se potrbuške i pripremio se za sklekove. Uradio je možda petnaest kada je primetio da ga Mileva gleda. Pokušao je da joj se nasmeši, ali ona nije reagovala. Pomislio je da možda spava sa otvorenim očima, o čemu je davno čitao u „Galaksiji“ kao o svojevrsnoj anomaliji za koju se govorilo da je neizlečiva. Ili je, možda, bilo reči o novom, zadivljujućem leku koji je, kao kakav leteći kukac obilazio svet. Ko zna, moguće je da i on spava otvorenih očiju, jer nikada do sada nije video svoje usnulo telo i verovatno ga nikada neće videti. Međutim, budan ili ne, Milevin pogled ga je poremetio i on nije mogao više da napravi ni jedan jedini sklek. Ležao je na podu, glave okrenute prema Milevi, i pokušavao da smiri dah. Njegovo srce, koje je do tada ćutalo, sada je počelo da se trza kao mustang koji je osetio kako mu se laso zateže oko vrata. Dimitrije pokuša da ga primiri jednim dubokim uzdahom, ali prašina iz tapisona na kojem mu je počivala glava, naterala ga je da se zakašlje. Kašljao je dugo i s naporom, i jedva je uspeo da se smiri. Po digao je pogled prema Milevi i video da je ona zatvorila oči i malo, sasvim malo otvorila

usta, tek toliko da joj se pokažu zubi i oblina jezika. Dimitrije pokuša da se priseti gde je sve taj jezik bio tokom noći i oseti se kao novorođeno lane koje majka čisti jezikom nakon što je stiglo na svet.

„Da“, rekao je na kraju, kada je sve ispričao svojim prijateljima, „ona me je, dragi moji, oblizala od glave do pete i ni na jednom mestu nije žurila.“

Srećko nezadovoljno mljacnu. „Ko zna kada se ona poslednji put s nekim potucala? Jadnica, mora da je sasvim zagorela.“

„Zagorela ili ne“, reče Dimitrije, „vi možete samo da sanjate o tome.“

„Ne znam za tebe“, reče Rade, „ali mene babe nisu nikada zanimala.“

„Ako je ona baba“, odgovori Dimitrije, „ja sam nilski konj.“

„Baba i nilski konj“, dobaci Srećko, „koji divan par!“

Dimitrije je ćutao. Zašto da vodi zaludnu bitku? Oni mogu i dalje da sede za svojim stolom i smišljaju legende u kojima su oni sami glavni junaci, a on će nastaviti da traga po Milevinom telu, premda ne kao arheolog koji je u potrazi za krhotinama uspomena, već kao istraživač nepoznatih predela, otkrivenih tamo gde je nekada, verovalo se, postojalo nešto sasvim drugo ili, možda, ništa. Protrljao je ruke i onda ih prineo nosu. I dalje su mirisale na Milevinu kožu, te on sa slašću liznu prvo jedan, potom drugi dlan. Spustio je ruke i primetio da njegovi prijatelji pilje u njega kao omađijani. Hteo je nešto da im kaže, ali mu ništa nije palo na pamet. Tek kasnije, kada su svi otišli, na pamet su mu pale Srećkove reči „Baba i nilski konj“ i on počeo da se smeje, srećan što je sam.